

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

CARE Schylge

Activiteitenplan

Initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Vul onderstaande gegevens in:

Naam aanvrager:

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief:

CARE Schylge

Totale kosten:	€ 174.814,75
Gevraagde subsidiebijdrage:	€ 29.614,75
Bedrag cofinanciering door derden:	Klik of tik om tekst in te voeren.
Bedrag eigen bijdrage:	€ 145.200
Inzet vrijwilligers in uren:	pm

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

CARE_Schylge

De UvA organiseert de komende vijf jaar, de tweedejaars veldcursus archeologie – geheel gericht op survey - op Terschelling. De pilot heeft plaatsvonden in 2023. De cursus kent een 'CARE-aanpak' met het doel 'Faro' te integreren in het praktijkonderwijs, eilanders actief te betrekken bij het archeologisch onderzoek en te komen tot meervoudige synergie. Daarbij denken we aan het integreren van lokale kennisvragen, toegankelijk en open leerklimaat, kennisuitwisseling, kennisontsluiting, door burgers gedragen monumentenzorgpraktijk en welzijnsdoelen. De UvA financiert de veldcursus vanzelfsprekend zelf. Met deze aanvraag beogen we matching voor het structureren en realiseren van het participatieve deel van het initiatief inclusief het verzamelen van feedback. De veldcursus duurt jaarlijks drie weken en vindt plaats direct na Oerol. We vragen deze ondersteuning voor de duur van drie jaren (2024 -2027).

De CARE paraplu

De Universiteit van Amsterdam wil verder investeren in onderzoek van – en onderwijs in de participatieve archeologie. Met het onderzoek naar meetmethoden van sociale effecten wordt vervolgd gegeven aan één van de aanbevelingen (nr. 5) van de verkenning naar participatie en burgerinitiatief in de Nederlandse Archeologie.[1] Wat betreft het praktijkonderwijs integreert de UvA 'Faro' in de tweedejaars veldcursus Archeologie op Terschelling (CARE Schylge).

De UvA heeft de afgelopen vier jaar meegewerkt aan een internationaal project *Community Archaeology in Rural Environments* (CARE/JPICH), gericht op zowel het onderzoeken van de dorpsgeschiedenissen als de sociale effecten die het meedoen had voor bewoners.[2] Ofschoon we verschillende strategieën van effectmeting hebben geprobeerd is meer investering nodig in de methodeontwikkeling. Ook zijn meer gegevens nodig. Het CARE initiatief zetten we door na afronding van het internationale project met verschillende partners. Dit doen we in de regio waar we begonnen zijn en waar we een bestaand netwerk hebben, in het Groene Woud in Brabant (CARE Het Groene Woud) en op Terschelling (CARE Schylge) waar de UvA vanaf dit jaar (2023) de tweedejaars veldcursus de komende vijf jaar uitvoert in samenwerking met de eilanders.

Het idee is om beide regio's te beschouwen als case studies (of proeftuinen). Voor deze doorstart van CARE vragen we ondersteuning. *Omdat het project omvangrijk willen we faseren. In het kader van*

deze subsidieronde vragen we ondersteuning voor het verder ontwikkelen van het CARE-Schylge initiatief.

[1] Londen, H. van, van den Dries, M., & Landskroon, S. (2021). Over lokalisme, liefdewerk en lonkend perspectief: Verkenning naar participatie en burgerinitiatief in de Nederlandse archeologie. Universiteit van Amsterdam.

[2] Lewis, C., van Londen, H., Vareka, P., Marciniak, A., & Verspay, J. P. W. (2022). Exploring the impact of participative place-based community archaeology in rural Europe: Community Archaeology in Rural Environments Meeting Societal Challenges. Journal of Community Archaeology & Heritage.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Het beoogde eindresultaat is:

- drie achtereenvolgende succesvolle onderwijscampagnes (2024-7) vanuit een voldragen en geïntegreerde community (Faro) aanpak;
- een nieuw onderwijsformat, het realiseren van een 'nieuw normaal' door 'Faro' te integreren in het reguliere academische praktijkonderwijs;
- het (re-)vitaliseren van een actieve erfgoedgemeenschap op Terschelling; bij het archeologisch erfgoed betrokken eilanders met bottom-up invloed op het erfgoedbeleid van de gemeente;
- verzamelde context gebonden feedback (kwalitatieve methodologie);
- Een evaluatierapport in 2027.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

1. Organiseren van de tweedejaarsveldcursus archeologie (voor rekening van de UvA);
 - a. Specifiek daarbij: standaardiseren van een nieuw onderwijsformat;
2. Structureren van het community gedeelte (matching Faro subsidie);
 - a. Onderhoud van de CARE Schylge website als centraal communicatiemiddel;
 - b. Relatiebeheer met eilanders (ophalen van wensen en mogelijkheden)
 - c. Organisatie van lezingencyclus en werkgroepen (delen van kennis, incl. relatie met beleidsontwikkeling);
 - d. Organisatie van participatie in de archeologische onderzoeksactiviteiten van de veldcursus, gemengde teams van studenten en eilanders;
 - e. Feedback ophalen door middel van vragenlijsten.
3. CARE onderzoeksparaplu (voor rekening van UvA en overige financieringsbronnen)
 - a. Analyse en synthese van de feedback;
 - b. Verdere ontwikkeling van de meetmethode.
4. Het schrijven van een evaluatierapport (matching Faro subsidie)

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Looptijd 2024-2027. Ieder jaar kent dezelfde cyclus met bijstellingsmomenten. Na drie jaar zal de praktijk naar verwachting gestructureerd zijn.

- **hele jaar door:** website, relatiebeheer, lezingen/werkgroepen;
- **maart - mei:** bijstellen van het onderwijsformat, voorbereiding campagne;
- **juni-juli:** uitvoering van de veldcursus met gestructureerde participatie, lezingen/kennisuitwisseling, ophalen feedbackgegevens;
- **sept-februari:** uitwerking van veldgegevens en analyse van feedback gegevens
- **sept- dec 2027:** ter afronding van de subsidieperiode in wordt een evaluatierapport met verantwoording van de resultaten geschreven.

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- Participatie in de volle breedte
- Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

- Het gaat allereerst om meedoen. Wij vragen eilanders daarnaast ook welke onderwerpen en locaties zij onderzocht willen hebben en wisselen kennis, informatie en ideeën uit. Daarbij is het heel goed mogelijk dat andere dan in de vakwereld gangbare vragen gesteld worden en andere accenten geplaatst worden. Deze lokale agenda inclusief mogelijke afwijkende interpretatie van wat erfgoed is integreren we in het plan van aanpak voor de veldcursus.
- Dit initiatief is gericht op het bevorderen van lokaal eigenaarschap, waardoor betrokkenheid vergroot wordt ten aanzien van behouden, beheren en benutten van erfgoed.
- De analyse van feedback geeft inzicht in de relatie tussen type activiteiten, waardering die bewoners er aan toekennen en lokaal verkregen maatschappelijk effect.

8. Aan welke thema(s) en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief bij? (er zijn meerdere thema's mogelijk)

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
- Digitaal erfgoed
- Archieven
- Archeologie
- Caribisch Nederland
- Internationaal
- Erfgoedbewustzijn en educatie
- Ondersteuning erfgoedparticipatie
- Opleidingen
- Werkwijzen en wegwijzen
- Financiering erfgoedinitiatieven

9. Omschrijf voor de door u geselecteerde thema's hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Door lokale wensen en ideeën over erfgoed op te nemen in het programma van de veldcursus ontstaat ruimte in het onderzoek (**wat** onderzoeken we?) en agendering (**waarom** is dat belangrijk?). Oog voor representatie en diversiteit is daarbij van groot belang (**wie** vindt dat belangrijk? Zijn **meerdere interpretaties** of invalshoeken van de geschiedenis mogelijk?). Het gaat daarmee om waarderen van erfgoed en meerstemmigheid. Archeologie is als thema relevant omdat de opleiding archeologie zich historisch richt op een academische en professionele vak uitoefening. Het Faro-denken maakt nog geen deel uit van de praktijkonderdelen (veldwerk), wel komt het in de conceptuele vakken voor. Een andere of bredere (beroeps)toekomst vraagt een investering in de vorming van jonge professionals. Opleidingen moeten daarom hun programma's telkens actualiseren. Door

studenten en eilanders in gemengde teams te laten werken komen regulier onderwijs (studenten) en erfgoededucatie (eilanders) samen. De terugkerende campagnes op Terschelling met alle communicatie en relatiebeheer zorgen voor een bredere erfgoedbewustzijn ook bij de eilanders die niet meedoen. De ervaring van dit jaar leert dat als je gevolgd wordt door Terschelling TV je meteen in de winkels herkend wordt.

10. Omschrijf op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. *Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaa sprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.*

Het initiatief is van invloed op de vorming van jonge archeologen en leidt tot bewustwording, maar misschien ook wel sterker in de zin van een paradigmawissel in de visie op het vak. Het leidt hopelijk tot de versterking van een erfgoedgemeenschap en een (her)waardering van het archeologisch erfgoed van Terschelling, niet alleen bij de eilanders maar ook bij de gemeente. Het archeologiebeleid kan een 'boost' gebruiken aangezien archeologische locaties uit de Nieuwe Tijd en de Maritieme archeologie buiten het huidige beleidskader vallen.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken. *Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.*

Het initiatief draagt bij aan de eiland identiteit en is inclusief. De doelgroep zijn de eilanders, niet de badgasten. Zij ervaren druk door toerisme. Het versterken van het belang van de eilanders gaat in op de specifieke problematiek van de Waddeneilanden.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

De organisatie is in handen van de Universiteit, maar deze is sterk afhankelijk voor het welslagen van de samenwerking met het museum 'Het Behouden Huys' en de erfgoedvereniging. Al bij de eerste campagne dit jaar hebben zich ca. 40 mensen zich aangemeld om op een of andere manier bij de veldcursus betrokken te worden. Dat varieerde van meedoen tot het ter beschikking stellen van de tuin voor het doen van onderzoek, het ter beschikking stellen van eigen informatiebronnen, kennisdeling (komen vertellen) en komen naar de lezingen. Ofschoon succesvol verliep het rommelig en kan er veel meer uitgehaald worden. Daarom willen we deze samenwerking beter structureren.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Eilanders mogen met alle activiteiten meedoen uit het programma van de veldcursus, zowel de theorie (instructie, lezingen etc.) als praktijkonderdelen (diverse survey technieken). Eilanders die dat willen worden ook gevraagd studenten te gidsen over het eiland en hun verhalen te vertellen. Dat leidde onmiddellijk dit jaar al tot fantastische kansen voor vervolgonderzoek naar grafstenen uit de 17e eeuw die door één van de eilanders bij het ruimen ervan verzameld zijn. Dit pakken we zeker op.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld. *Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc.* De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Website: We hebben een website opgericht waarop wij alle informatie en activiteiten posten (zie [Community Archaeology in Rural Environments \(CARE\) Schylge \(careschylge.nl\)](http://Community Archaeology in Rural Environments (CARE) Schylge (careschylge.nl))).

Deze website willen we goed onderhouden.

Documentaire Daarnaast wordt het initiatief gefilmd door een vrijwilliger die ons vijf jaren wil volgen.

Evaluatierapport. Voor de effectiviteit van de activiteiten die we vragen in de subsidie schrijven we een evaluatierapport.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage).

Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is.

Zie bijlage

Ingevuld door: XXXXXXXXXX

Datum: 20-9-2023